

Seat No. : _____

AM-121

April-2016

B.Com., Sem.-IV

**CE-204: Banking
(Legal Aspect of Banking)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

(2) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1. આવેદનપત્ર એટલે શું ? આવેદનપત્રમાં સમાવિષ્ટ વિવિધ કલમોની જોગવાઈઓ જણાવો. **14**

અથવા

કંપની ધારા મુજબ કંપનીના વિવિધ પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

2. બોજો એટલે શું ? તેનાં વિવિધ પ્રકારોની સવિસ્તર ચર્ચા કરો. **14**

અથવા

હાઈપોથિકેશન (સુનિતિ-સંગતગીરો) એટલે શું ? તેના જોખમો જણાવો.

3. પ્લેજની વ્યાખ્યા આપી, પ્લેજની આવશ્યક શરતો અને તેની ફરજો ચર્ચો. **14**

અથવા

ટ્રીબ્યુનલ દ્વારા ધિરાણ વસુલાતની પદ્ધતિ સમજાવો તેમજ વસુલાતની અન્ય પદ્ધતિઓ પણ જણાવો.

4. બેંકિંગ લોકપાલ એટલે શું ? તેની પદ્ધતિ સમજાવી, તેનાં કાર્યક્ષેત્ર અંગે માહિતી આપો. **14**

અથવા

ગ્રાહકલક્ષી સેવા અંગે ગોઈપારિયા સમિતિની ભલામણો જણાવો.

AM-121

1

P.T.O.

5. નીચે આપેલા વિધાનો લખીને ખરા (✓) કે ખોટાં (X) ની નિશાની કરો.

14

- (1) ભારતમાં બેંકોની સ્થાપનાં RBI એક્ટ દ્વારા થાય છે.
- (2) સ્થાવર મિલકતો પર ઉભા કરવામાં આવતાં બોજાને હક્ક ગીરો કહે છે.
- (3) બેંકને ધંધાકીય વ્યવસાય માટે પરવાનો કે લાઈસન્સ લેવાની જરૂર હોતી નથી.
- (4) ગીરોના કુલ ત્રણ પ્રકારો છે.
- (5) SARFAES ACT 2002 ધિરાણ વસુલાત માટેનો છે.
- (6) આવેદનપત્ર એટલે વિનંતી પત્ર.
- (7) ગીરો મુક્તિ બંધીનો અધિકાર માત્ર હક્ક-ગીરોમાં જ પ્રાપ્ત થાય છે.
- (8) ભારતની બેંકોનું NPA સતત ઘટતું જાય છે.
- (9) જવાબદારીનો આધાર લઈ કંપનીનાં ચાર પ્રકારો પાડી શકાય છે.
- (10) શ્રી એમ.એન. ગોઈપારિયા બેંક ઓફ બરોડાનાં ભૂતપૂર્વ અધ્યક્ષ હતા.
- (11) બેંકિંગ લોકપાલ યોજનાની સ્થાપના 1994માં થઈ હતી.
- (12) વેપારી બેંક તે નાણાંનો વેપાર કરતી કંપની કહેવાય.
- (13) ભારતમાં ગ્રાહક સુરક્ષાનો કાયદો 1986માં પસાર થયો.
- (14) બેંકિંગ લોકપાલ યોજનાને બેંકિંગ ઓમ્બ્યુઝમેન (Ombudsman) પણ કહે છે.